

Anna Wangenheim
Inatsisartunut ilaasortaq, Demokraatit

§ 37 naapertorlugu apeqqutip nr. 047/2024-p akineqarnera

Asasara Anna Wangenheim

Inatsisartut suleriaasianni § 37-mi, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquteqarputit. Apeqqutit uannut akisassanngorlugit innersuussutigineqartut qujassutigaaqka. Apeqqutit issuarneqartarput tamatumalu kingorna akineqarlutik.

08-03-2024
Suliap nr. 2024-4713
All. nr. 23948038

Postboks 1160
Oqarasuaat: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@naaog.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. Amerluutilinnik passussinermik pikkorissaasarnermut qanoq innersuussinerit ingerlasarpat?

Akissut:

Amerluutilinnik passussinermik ilinniarfimmik pilersitsinissamut misiligutitut suliniummut Peqqinnissaqarfik Den A.P. Møllerske Støttefond-imit aamma LEO Fondet-imit tapiiffigineqarnikuvoq.

Amerluutilinnik passussinermik ilinniarfik meeqqanik pingaarnertut tulliuuttutullu isumassuisut kiisalu peqqinnissakkut sulisut ilinniarnissaannut neqeroorutaavoq. Amerluutilinnik passussinermik ilinniarfimmi peqataasut amerluutit pillugit ilinniartinneqartarput, tassunga ilanngullugu amerluuteqalernissamik pinaveersaartitsineq.

Amerluuteqarnermik passussinermik ilinniarfimmu innersuussisoqarnek ajorpoq. Illoqarfinni nunaqarfinnilu toqqarneqartuni ilinniarnissamut neqerooruteqartoqartassaaq. Amerluutilinnik passussinermik ilinniarfimmi ilinniarsinnaaneq nuna tamakkerlugu neqeroorutigilersinnagu misiligutitut suliniummi ilinniartitsinerni atortut misiligarneqarlutillu nalilersorneqaqqaassapput.

a. Kikkunnut tulluussagaava?

Akissut:

Amerluttunut ilinniarfik ukununnga tulluussagaavoq:

- Ilaqutariinnut, angajoqqaarsianut isumassuisunullu amerluutilinnik meerartaqarlutillu inuusuttortalinnut tulluussagaavoq.
- Meeqqanik inuusuttunillu amerluutilinnik tulliuuttut isumassuisut. Tassaasinnaapput: perorsaasut, ilinniartitsisut inersimasullu allat meeqqanik amerluutilinnut akisussaasut.
- Peqqissaavinni peqqinnissakkut sullissisut

2. Inuit ikiorserneqarnissaminnik pisariaqartitsisut, inatsi malillugu ikiorserneqarnissaminnik pisinnaatitaaffeqartussaagaluit, meeqqat sakkortuumik amerluuteqarnermikkut eqqarotumik misissorneqarnissaat ikiorserneqarnissaallu angussagunikkit nittartakkatigut inuit naapittarfii aqutugalugit katersuiniarnernik pilersitsisariaqartartut Naalakkersuisut qanoq isumaqarfigaat?

Akissut:

§37 naapertorlugu apeqquumi 158/2023 apeqqummut siullermut Demokraatinit akissutit innersuussutigineqarput.

Innuttaasut aningaasanik katersisinnaatitaanerat Naalakkersuisut ataqqivaat. Tamatuma peqatigisaanik Peqqinnissaqarfik avaqqullugu peqqinnissamut tunngatillugu eqqortumik neqeroorfigineqarnissaq anguniarlugu innuttaasut nalinginnaasumik misissortinnissamut imaluunniit katsorsartinnissamut periarfissanik allanik ujartuinissaasa pisariaqannginnera pillugu Naalakkersuisunit isuma aalajangiusimaneqarpoq.

a. Qulaani eqqaaneqartoq aallaavigalugu inatsisitigut aaqqiisoqarnissaanik Naalakkersuisut naliliinerlutik?

Akissut:

Apeqquut 2-mut akissut takuuk.

3. Peqqinnissaqarfimmi nakorsianut ilitersuisartunik amerlanerusunik peqarnissaanik pisariaqartitsinersoq Naalakkersuisut nalilerpaat? Akissut tunngavilersoqquneqarpoq.

Akissut:

Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi napparsimasunut siunnersuisarneq innuttaasunut tamanut neqeroorutaavoq. Napparsimasunut siunnersortit ullut tamaasa nal. 13-miit 15-ip tungaanut oqarasuaatikkut mailikkulluunniit attavigineqarsinnaavoq.

Peqqinnissaqarfiup ilisimatitsissutigaa napparsimasunut siunnersuisartut oqarasuaatikkut attavigineqartarnerisa akulikissusaat nikerartorujussusoq. Juullikkut nalaanni saaffiginnittoqarpiarsimanngilaq. Ullut arlallit ingerlaqqaarlutik oqarasuaatikkut utaqqisoqalikkajuttarpoq aamma Peqqinnissaqarfiup misilittagai naapertorlugit ulloq suliffiusoq naatinnagu utaqqisueruttarpoq.

Atuisut peqqinnissaqarfimmik atuinerminni misigisartagaat nalunaarusiami 2020-meersumi allaaserineqarsimapput¹. Napparsimasunut siunnersortit amerlanerusut innuttaasut peqqinnissaqarfiullu akornanni paaseqatigiinnerusumik ingerlasalernissaanut aqutissat ilagisinnaagaat tassani atuarneqarsinnaavoq. Peqqinnissaqarfimmulli massakkut aningaasaliissutaareersut aallaavigalugit napparsimasunut siunnersortinik amerlanerusunik sulisoqalersinnaanngilaq.

---

¹ Atuisartut Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfimmik atuinerminni misigisaat, Statens Institut for Folkesundhed, SDU, 2020.

4. Pinaveersaartitsinissamut aalasuliaq maannakkut ingerlaartup avataasigut paasititsiniaanermik pisariaqartitsisoqarnersoq Naalakkersuisut nalilerpaat?

Akissut:

Amerluutilinnik passussinermik ilinniarfimmum misiligutitut suliniut tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfiup paasititsiniaanerit assigiinngitsut misissorusuppai.

5. Innuttaasut ikiorserneqarnissamut aammalu akiliutsilluni sanileqarnissamut pisinnaatitaaffeqarnermut paasisimasaqarnerat naammattumik qulakkeerneqarnersoq Naalakkersuisut qanoq nalilerpaat?

Akissut:

Katsorsarneqarnissamut pisinnaatitaaffik aamma akiliunneqarluni ingiaqateqarnissamut malittarisassat peqqinnissamut tunngatillugu inatsimmi takuneqarsinnaapput.

Peqqinnissaqarfiup nittartagaani Peqqik.gl-imi innuttaasunut paasissutissat atuarneqarsinnaapput. Tamatuma saniatigut Sullisivik.gl-imi peqqinnissaqarfimmum tunngasunik paasissutissanik peqarpoq, tassani allaaserisat naatsut kiisalu inatsimmut innersuussinerit atorlugit peqqinnissaq pillugu inatsit innuttaasunut paasissutissiissutigineqartarluni.

Tassani ilaatigut atuarneqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni innuttaasut tamarmik napparsimalertillutik misissorneqarnissaminnut, katsorsarneqarnissaminnut isumassorneqarnissaminnullu pisinnaatitaaffeqartut.

Napparsimasunik angallassisarnernut tassunga ilanngullugit akiliunneqarluni ingiaqateqarnissamut tunngasut Sullisivik.gl-imi innuttaasunit atuarneqarsinnaapput.

Katsorsarneqarnissamut ingiaqateqarnissamullu periarfissat pillugit Peqqinnissaqarfimmit paasissutissiisarnerit inuuttaasup/napparsimasup peqqinnissaqarfiullu oqaloqatigereernerisigut pisarput.

Paasissutissat aamma ilitserorneqarnissaq pillugit innuttaasut Peqqinnissaqarfimmi napparsimasunut siunnersorfimmum aamma attaveqarsinnaapput.

6. Innuttaasunut paasititsiniaalluni nittarsaassinissamik Naalakkersuisut pilersaaruteqarnerlutik, taamaasilluni neqeroorutit ersarissarneqarlutik aammalu innuttaasut peqqinnissaqarfiup inuttassaqarniarnikkut naammaginartumik inissisimanersoq innuttaasut naatsorsuutigisaanut atatillugu paasititsiniaalluni? Akissut tunngavilersoqquneqarpoq.

Akissut:

Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuarmik Peqqinnissaqarfiup aqqqissuuteqqinneqarnissaanut innersuusiortussanik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut Naalakkersuisunut peqqussuteqarput.

Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutini 117-inik innersuussutinik imalik naammassillugu tunniussimavaa, matumani atuisut akuutinneqarnerunissaannut

atatillugu innersuussutinik imaqartoq. Innersuussutit nangillugit suliaralugit aallartinneqareerput ukiunilu arlalinni aggersuni suliarineqassallutik.

Inatsisartuni partiit amerlanerussuteqartut peqqissutsimut tunngatillugu isumaqatigiissuteqarsimapput, taanna peqqinnissamut tunngasutigut pitsannorsaanissamut suleqatigiinnissaq pillugu isumaqatigiissutaavoq, tassani ilaatigut aqqissuusseqqittoqarumaarluni.

Suliap ingerlanera pillugu Naalakkersuisut innuttaasunut ingerlaavartumik ilisimatitsilersaarput.

7. Nakorsiat pisinnaatitaaffii pillugit innuttaasunut paasititsiniaanermik Naalakkersuisut pilersaaruteqarnerlutik? Akissut tunngavilersoqquneqarpoq.

Akissut:

Naalakkersuisut ilisimatitsissutigisinnaavaat videut ilitsersuutit Peqqinnissaqarfimmut saaffigniffissanik ilisimasaqarnerulersitsinissamik siunertallit aqqutigalugit, aamma napparsimasut siunnersorneqarnissaannut kiisalu naammagittaalliornissamut taarsiiffiqineqarnissamullu periarfissat pillugit paasititsiniaanerit aallartinneqarsimammata. ilitsersuutit videuliat KNR-ikkut takutinneqarsimapput aamma Peqqik.gl aqqutigalugu sulit takuneqarsinnaallutik.

Naammagittaalliornissamut Taarsiissuteqartarnermullu inatsisissatut siunnersuutip nutaap saqqummiunnissaa Naalakkersuisunit sulissutigineqarnera ilanngullugu oqaatigineqarsinnaavoq. Siunnersuut Inatsisartuni akuerineqassappat, innuttaasunut sammititamik paasisitsiniutinik suliaqartoqartariaqassaaq.

8. Naalakkersuisut illoqarfinni sorlarni pinaveersaartitsinissamut ataatsimiitsitalianik pilersitsinikuuppat, Naalakkersuisullu ataatsimiitsitaliap sulinerannut eqikkaasinnaappat?

Akissut:

Pinaveersaartitsinissamut ataatsimiititaliat najukkami peqqinnerulersitsiniarluni pinaveersaartitsillunilu sulineramik nukittorsaanissamik suliassaqarput.

Illoqarfinni pinaveersaartitsinissamut ataatsimiititaliani sulisussa qarfiusuni, matumani aalajangersimasumik atorfilinnik sulisulinni Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfik peqataasarpoq.

Illoqarfinni kinguliani allasimasuni pinaveersaartitsinissamut ataatsimiititaliaqarpoq, tassani ataatsimiigiaqqusisoqaraangat peqqinnissaqarfik sinniisuutitaqarluni peqataasarpoq:

- Qaanaaq
- Upernavik
- Ilulissat
- Sisimiut
- Maniitsoq
- Nuuk

- Tasiilaq
- Qaqortoq
- Kangaatsiaq
- Qeqertarsuaq
- Qasigiannuit
- Uummannaq*

*Matumani assigiinngitsunik suliallit ataatsimiititaliaat pineqarpoq, tassani kommuni, atuarfeqarfik, politiit peqqinnissaqarfillu ataatsimiittarput. Ataatsimiititaliaq pineqartoq pinaveersaartitsinissamut ataatsimiititaliaat taaneqarneq ajorpoq.

9. Eqqartukkamut tunngasunik allanik soqutiginaatilinnik Naalackersuisut paasissutissiisinnaappat?

Akissut:

Naalackersuisut allanik paasissutissaateqanngillat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
Med venlig hilsen

Agathe Fontain